

لزوم توجه جدی به ترجمه معکوس

■ معصومه طاهری

تقدیر از مترجمان معکوس اتفاق بسیار مهمی است که باید بیش از این خیلی زودتر مورد توجه قرار می گرفت

باخبر شدیم ۲۴ شهریورماه جشن ملی ترجمه در تهران بر گزار می شود و اینطور که اطلاع دادند قرار است در این مراسم از فعالان حوزه ترجمه معکوس هم تجلیل شود. در واقع باید گفت این یک رخداد بسیار ارزنده است که شاید برای اولین بار ترجمه معکوس هم در ایران مورد توجه قرار گرفته است، کاری که متأسفانه در کتاب سال حوزه به آن توجهی نمی‌شود و جای چنین کارهای مهمی در بخش بین الملل حوزه علمیه هم خالی است.

تقدیر از مترجمان معکوس اتفاق بسیار مهمی است که باید بیش از این خیلی زودتر مورد توجه قرار می گرفت. مقصود از ترجمه معکوس ترجمه از زبان فارسی به زبان های دیگر است. در حقیقت ترجمه معکوس نوعی فکر کردن به زبانی دیگر است که در فضای اندیشه ایران اسلامی به منزله معرفی خود اسلامی- ایرانی به جهانیان است. مقام معظم رهبری هم دولت را موظف کردند که تولیدات کتاب در بخش های مختلف ترجمه و در معرض دید جهانیان قرار گیرد که این راهبرد توجه راه بخش ترجمه جدی تر خواهد کرد. درباره اهمیت ترجمه معکوس همین پس که برای ایجاد تفاهم بین المللی، توسعه ارتباطات میان فرهنگ و تقویت دیپلماسی فرهنگی ایران امری ضروری است؛ چرا که بدون ترجمه معکوس نمی توان تحولات و پیشرفت های فکری و علمی جهان اسلام، به ویژه ایران را به جهانیان معرفی کرد، آن هم در زمانه ای که سعی در تخریب و تحریف افکار عمومی علیه مسلمانان و اسلام دارند.

با این وجود جای تأسف است که هنوز این موضوع مهم در کشور ما انطور که باید و شاید جدی گرفته نشده و آنچه از ترجمه معکوس تاکنون داشته ایم، بیشتر در حوزه ادبیات و مربوط به سال های قبل از انقلاب اسلامی است، درحالی که آنچه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در سطح کشور و حتی جهان اسلام تولید شده است به مراتب بیشتر نیاز مند ترجمه و معرفی است. البته کارهایی در این زمینه داشته ایم و محصول اغلب آنها ترجمه های ناقص یا ضعیف بوده است؛ کارهایی که با وجود هزینه کردهای کلان و صرف بودجه های بالا عمدتاً برای بیلبان های کرفی منتشر و بیگانی می شود. در واقع باید گفت برای ترجمه معکوس هنوز سازو کار جدی به خصوص در مباحث علمی و در زمینه کتابهای دینی که تمدن اسلامی را به جهانیان نشان دهد صورت نگرفته است و بعد از آن سی و اندکی سال از پیروزی انقلاب اسلامی همچنان در ابتدای راه هستیم و بسیاری از کتاب های اصلی

در دومین همایش حوزه علمیه خواهران بررسی می شود

باز آفرینی محتوای دینی در فضای مجازی

دومین همایش فعالان فضای مجازی با موضوع «باز آفرینی محتوای دینی در فضای مجازی» شش روز ماه ۹۶ به مدت فضاهای مجازی» شش روز ماه ۹۶ به مدت دو روز در شهر مقدس قم برگزار می شود. به گزارش باشگاه خبرنگاران پویا، مرکز فناوری اطلاعات حوزه های علمیه خواهران، با هدف ایجاد زمینه مناسب برای تولید آثار موفق دینی در فضای مجازی و شکوفایی و تناسباتی استعداد های برتر و طلاب هنرمند، دومین همایش فعالان فضای مجازی را با موضوع «باز آفرینی محتوای دینی در فضای مجازی» شش رپویر ماه ۹۶ به مدت دو روز در شهر مقدس قم برگزار می کند. دبیر این همایش، خواهران، همانطور که مقام معظم رهبری (مدظله العالی) خطاب به مبلغان دین فرمودند: «در تبلیغ دین، باید زبان زمان را شناخت؛ با زبان ها و لهجه های مهجور، به ارائه پیام وحی نپردازد؛ با خطوط و اشکال نامأنوس، آشنای تأثیر گذاری در خلق ندانست؛ تبلیغ دین را از تباط و گفت و شنود بیلبغ و پیام گیرندگان دانست؛ در هر ارتباط، انس با زبان و ابزار را شرط اول مفاهمه و ارتباط دانست» برای یک حضور موفق و اثر گذار در فضای مجازی، باید به زبان این فضا سخن گفت. محمدمتقی جلیلی صفت افزود: ضروری است باورها و معارف دین از متون دین استخراج

فرهنگ و هنر

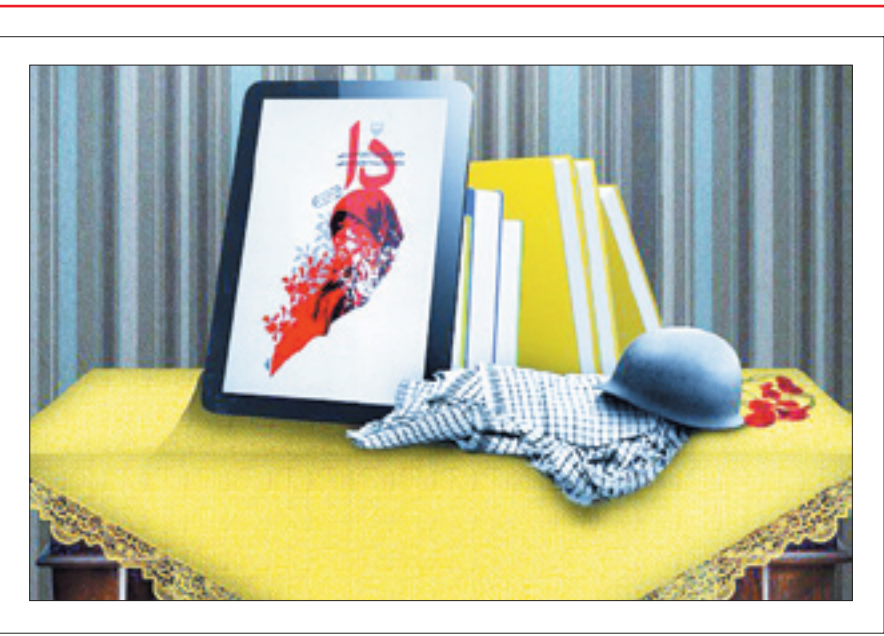
سرویس فرهنگی ۸۸۴۹۸۴۶۶

در نشست تخصصی جایگاه خاطرات دفاع مقدس در چشم انداز فرهنگی – اجتماعی مطرح شد

جنبه فرهنگی خاطرهنویسی انقلاب ودفاع مقدس بر جنبه تاریخی آن رجحان دارد

■ فرزین ماندگار

نصرت‌الله صمدزاده درباره نهضت تاریخ‌نویسی دفاع مقدس و انقلاب می‌گوید: من فکر می‌کنم‌نشر کتاب‌های خاطرات دیگر به‌عنوان یک رسانه فرهنگی مهم‌است‌و نه به‌عنوان یک کتاب تاریخی. در حقیقت شناخت یک مخاطب از وقایع تاریخی از طریق مطالعه آثار فرهنگی و هنری رخ می‌دهد و اگر بگوییم که خاطرات غلط است... به خودمان ضربه زدایم. به نظر ما اگر خاطر نویسی را امعادل تاریخ شفاهی بدانیم، به زیست فرهنگی آن

نقش گسترده‌ای در آن داشتند؛ چراکه

مایل بودند در مورد چیزی که خودشان به‌دست آوردند، خودشان حرف بزنند. در این جلسه، هدایت‌الله بهبودی ضمن اشاره به اینکه پرداخت هزینه برای جمع‌آوری خاطرات دفاع مقدس کار بیبیهودهای نیست، گفت: هیچ وقت بانک منم کاری از خرید انباشت طلا خسته نمی‌شود و در زمینه خاطرات‌نویسی و جمع‌آوری آن نیز چنین است و ما به‌درستی از این موضوع بهره‌مند شدیم و به تولید خاطرات پرداختیم. اما آنچه مهم است و باید مورد ارزیابی قرار گیرد، نحوه استفاده از این تولیدات و ضریب نفوذ آن است. قطعاً هزینه کردن برای خاطرات و جمع‌آوری آن، امری ضروری و بدیهی است و همه باید از این گنجینه ارزشمند محافظت کنند.

هدایت‌الله بهبودی در بخش دیگری از سخنان خود ضمن پاسخ به این سؤال که آیا در راستی به ارزشیوی خاطرات مراجعه می‌شود یا خیر؟ گفت: اول قرار نمی‌گیرد و اسناد مکتوب و تصاویر مقدم‌تر از آن هستند اما در عین حال در بازنگاری تاریخی اسناد مکتوب می‌کنند در حالی که احتمال خطا در آنها وجود دارد. به نظر می‌رسد که اول باید به اسناد مکتوب و تصویری رجوع نمود اما در همه وقایع تاریخی اسناد مکتوب یا تصویر وجود ندارد و راهی به جز روایت افراد مختلف از آن وجود نخواهد داشت. اینجاست که تاریخ شفاهی به کمک ما می‌آید و نقش آفرین می‌شود. کائینی به نحوه بهره‌داری از این خاطرات باید به‌بترین نحو از آن استفاده کنیم.

■ جواد حامدی

همخوانی انسان با محیط شهری و محیط منزّل موضوعی است که به ویژه در ۵۰ سال اخیر در کشور ما کمتر مورد توجه قرار گرفته است. این در حالی است که ایرانیان باستان و حتی ایرانیان در ۱۲۰ سال پیش همواره به انطباق محیط زندگی با روحیات انسان توجه داشته‌اند. آنچه به عنوان هارمونی در معماری و فضای شهری مطرح است بر سلامت روحی و روانی شهروندان تأثیرات انکارناپذیری دارد. معاون صنایع‌دستی و هنرهای سنتی کشور در حاشیه نمایشگاه ملی صنایع دستی به این موضوع اشاره کرده و گفته است: فضای یعنی هویت؛ ما محصول فضاهای پیرامونی خودمان هستیم. اگر فضامتشت باشد، شخصیت هم همان‌طور خواهد بود. بهمن ثواب‌مطلق از ارتباط تأثیر فضای فضاسازی‌ها چنین توضیح می‌دهد: «در جست‌وجوی زمان از دست‌رفته» دارد و بسیاری می‌گویند بهتر بود می‌گفت «در جست‌وجوی مکان از دست‌رفته» به‌دلیل اینکه بیشتر از مکان و فضا صحبت کرده است. در جایی از این کتاب قهرمان داستان از خواب بیدار می‌شود و نمی‌داند کجاست و چه کسی است؟ یعنی کجا بودن و که بودن با هم مرتبط است. هنوز هم زمانی که ما می‌خواهیم بدانیم شخص مقابل چه کسی است، می‌گوییم از کجا

آسیب زده‌ایم. بنابراین نباید خاطر نویسی را برای تاریخ‌نگاری بنویسیم، بلکه آن را باید برای تعالی فرهنگ بنویسیم که مطمئناً موضوع اول راه هم به‌مراه خود می‌آورد. نشست تخصصی جایگاه خاطرات دفاع مقدس در چشم‌انداز فرهنگی – اجتماعی و عرصه‌های تمدن‌ساز اسلامی که با حضور هدایت‌الله بهبودی، محمد رضا کائینی، امیر شهریار امینیان، نصرت‌الله صمدزاده و اصحاب رسانه به میزبانی خبرگزاری فارس برگزار شد از ایجاد نهضت خاطرهنویسی پس از انقلاب و نقش گسترده مردم در آن سخن به‌میان آمد.

شفاهی پرداخت و بیان داشت: برای بهره‌داری از این گنجینه باید یک شیوه اصولی را برای فهمیدن درست بودن یا غلط بودن اطلاعات بنشناسیم. به نظر همان شیوه‌ای که اصولیون برای اخبار و نقل قول‌ها در گذشته به‌کار می‌بردند، کمک‌کننده است. در حقیقت علم اصول علم‌بررسی و نتیجه‌گیری از معقولات است که در عرصه تاریخی می‌تواند کمک‌کننده باشد. این تاریخ‌نگار و پژوهشگر درباره تأثیر شفاهیات در تاریخ‌نگاری انقلاب گفت: من فکر می‌کنم که هنوز موج درستی در تاریخ‌نگاری انقلاب شکل نگرفته است که بتوانیم به‌درستی از شفاهیات استفاده کنیم. البته من منکر کارهای تعدادی از تاریخ‌نگاری درست و شایسته‌ای تاکنون انجام نداده‌ایم. اکنون بانسلی مواجه هستیم که انقلاب و دفاع مقدس را ندیده است. بنابراین باید کار را به گونه‌ای تنظیم کنیم که برود آن شکل‌گیری جریان درستی مبتنی بر تاریخ‌نگاری انقلاب باشد.

■ خاطرات دفاع مقدس سبک مهم ترین دستمایه کشف سبک زندگی

امیر شهریار امینیان دیگر سخنران این جلسه بود. او در بخش اول صحبت‌های خود گفت: اساساً در عرصه تمدنی، نقش خاطرات ای نقش بی‌بدیل است و یکی از مهم‌ترین دلایل برای این است موعوب، ضریب نفوذ بالای آن در جامعه است. باید توجه داشت که آخرین قطعه‌ای که تمدن آفرین می‌شود، جامعه است؛ چراکه تحول حاصل همسرزگی و گرده‌خوردن اتفاقات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و... است.

وی ادامه داد: سبک زندگی به‌عنوان یکی از نرم‌افزارهای تحول‌ساز باعث ایجاد تعادل و همسرزگی در عناصر مختلف شده است و از این منظر موضوع خاطرات دفاع مقدس با فاصله از خاطراتی که در سبتر عمومی انقلاب است، حاوی آموزه‌ها در راستای انتقال شیوه زندگی است. این خاطرات اگر چه می‌توانند خودنوشت یا دیگر نوشت باشند اما در نوع خود می‌توانند جامعه را نسبت به رفتارهایی که خودشان در یک برهه زمانی تجربه کرده‌اند، هوشیار کنند. هر چه قدر این خاطرات ضریب نفوذ بالاتری داشته باشد، بیشتر می‌تواند جامعه را به سمت موضوعات مهم هدایت کند. از این منظر، خاطرات دفاع مقدس از جایگاه ویژه‌ای به نسبت دیگر تجربیات برخوردار هستند. در این خاطرات، نگرش‌ها و تجربیات فردی از اهمیت بالاتری برخوردار بوده که بسیار مفید است.

نگاهی به نقش معماری سنتی در فرهنگ‌سازی اجتماعی

توسعه مدل خانه ایرانی، یک ضرورت فرهنگی

آمه‌ای؟ پس این کجا بودن، فضا و مکان در شکل‌گیری هویت و شخصیت ما بسیار مهم است. او همچنین به این نکته اشاره می‌کند که متأسفانه ما به این مسائل توجه نکرده‌ایم و محصولش هم این انسان‌های مشتت است. برخی فضاهایی می‌سازند که انسان در آن احساس آرامش می‌کند و بالعکس برخی مکان‌هایی می‌سازند که انسان احساس درگیری پیدای می‌کند و فضاجایش بلندبه‌اسنان منتقل می‌شود

■ نقش معماری سنتی در اجتماعی شدن آدم‌ها

در گذشته چون ارتباط جامعه و افراد مهم بود لذا معماری‌ها هم به گونه‌ای طراحی می‌شد که به روابط مردم کمک کند و شاهد فضاهای عمومی و خصوصی بودیم و

استقبال شاعرانه

از پیکر شهید حججی

حسن اسحاقی از شعرای کشور در «استقبال از پیکر شهید محسن حججی» شعری سروده است. وی در این باره سروده:

خبر آمد خبری در راه است

ازبعین دگری در راه است

بعد از این مدعی عشق کجاست

عاشق معتبری در راه است

عشق هم مرتبه دارد به خدا

عاشق خون جگری در راه است

او سرش رفته که قولش نرود

مردم شهر! سری در راه است

«سر» خودش گریه کن از باب است

باز چشمان تری در راه است

کودکی خواب ز چشمش افتاد

خبر آمد پدری در راه است

پیام وزیر ارشاد

به جشنواره نمایش های آیینی و سنتی:

آیین‌ها و سنن از رویکردهای فرهنگی مقابله با جهانی سازی

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تأکید کرد: در روزگار معاصر، جهانی‌سازی در کنار فرصت‌هایی که ایجاد می‌کند، برای فرهنگ‌های بومی و ملی تهدیدهایی را هم رقم زده است. پرداختن به آیین‌ها و سنن یکی از رویکردهای فرهنگی مهم در مقابله با این تهدید به‌شمار می‌آید. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به هجدهمین جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی پیامی صادر کرد. در متن پیام سیدعباس صالحی آمده:

در روزگار معاصر، جهانی‌سازی در کنار فرصت‌هایی که ایجاد می‌کند، برای فرهنگ‌های بومی و ملی تهدیدهایی را هم رقم زده است. پرداختن به آیین‌ها و سنن یکی از رویکردهای فرهنگی مهم در مقابله با این تهدید به‌شمار می‌آید و همین سبب برپایی همایش‌هایی همچون جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی را می‌توان از اساسی‌ترین رویدادهای هنری و فرهنگی کشور دانست. همایشی که در آن پژوهشگران، نمایش‌گران و بازیگران به علاقه‌مندان سنت و آیین گرد هم می‌آیند تا جشن دوستی برپا کنند و یگانگی و وحدت در عین کثرت را آنچنان که در میان آیین‌ورزان سال‌های دور و نزدیک تجربه کرده‌ایم، جاری و ساری سازند. جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی فرصتی است برای همه ما که با گذر از فاصله‌ها به نمایش میراث نمایشی پیشینیان مان از ورای نمایش‌ها و پژوهش‌ها در این عرصه‌ها، تجربیات ارزشمندی را در نیازمندان آسنان امروز به‌کار گیریم. امید است که با تلاش و همت پژوهشگران و دغدغه‌مندان این حوزه و هنرمندان و گروه‌های رشته‌های گوناگون نمایش ایرانی و ثبت و ضبط، گردآوری، نگهداری و حفظ این میراث کهن، زمینه گسترش و اعتلای این سرمایه گرانبگ هنری فراهم آید. همت و تلاش از زنده دست‌اندرکاران این جشنواره را ارج نهاده‌از خداوند متعال دوام توفیق عزیزان را مسئلت دارم.

توضیح فرهنگستان زبان

جایگزین عبارت «استارت آپ» جعلی است

فرهنگستان زبان و ادب فارسی در پی انتشار خبرهایی مبنی بر واژه جایگزین عبارت «استارت آپ» در روزهای اخیر در فضای مجازی و برخی برنامه‌های تلویزیونی خبری منتشر شده است مبنی بر اینکه فرهنگستان زبان و ادب فارسی معادل «کارآغازیان» را برای واژه بیگانه استارت‌آپ (Startup) برگزیده است. به اطلاع می‌رساند فرهنگستان زبان و ادب فارسی تاکنون معادلی برای این کلمه برنگزیده است، اما انتخاب معادل مناسب آن در دستور کار خود قرار داده است.